

SEF 2018: Tiedote 4.4.2018
Julkaisuvapaa

XXVII SUOMALAISEN ELOKUVAN FESTIVAALI 12.–15.4.2018

Jokakeväinen, järjestyksessään 27. Suomalaisen elokuvan festivaali pidetään Turussa 12.–15.4.2018. Tapahtuman järjestää Varsinais-Suomen elokuvakeskus yhteistyössä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (KAVI) ja Ylen Arkiston kanssa. Festivaaliteatterina toimii Logomon Move 2 -sali.

Suomalaisen elokuvan festivaalin 2018 pääteemana on suomenruotsalainen elokuva. Teema on tulkittu väljästi: valtaosa elokuvista on suomenruotsalaisten tekijöiden ruotsinkielisiä elokuvia, mutta mukana on myös suomalaisten elokuvien ruotsinkielisiä rinnakkaisversioita, Ruotsissa tehty suomalaisaiheinen elokuva ja muuta.

* * *

Festivaalin päävieraana on pitkän linjan ohjaaja ja tuottaja Claes Olsson, jonka tuotannon esittely alkaa kahdella persoonallisella puolipitkällä kirjallisuustulkinnalla: *Naru kaulaan, nulikka!* (1986) pohjautuu Elmer Diktoniuksen ja *Varpusen suudelma* (1992) Runar Schildtin novelliin. Onnistuneiden kirjallisuusfilmatisointien – nyt kirjailijat ovat naisia – sarjaa jatkavat *Akvaariorakkaus* (1993, Anna-Leena Härkösen romaani) ja *Ihanat naiset rannalla* (1998, Monika Fagerholmin romaani). Ohjaajan monipuolisuudesta todistaa puolidokumentaarinen *Taistelu Näsilinnasta 1918* (2012), sisällissotakuvaus pohjalaisesta ruotsinkielisestä komppaniasta, joka koettaa vallata avainaseman punaisten joukkojen hallitsemalla Tampereella.

Olssonin kiinnostuksesta tutkia fiktion ja todellisuuden rajoja muistuttaa *Stiller Garbo ja minä* (1988), jossa toimittaja Ruber Stiller etsii jälkiä isosedästään, Suomessa syntyneestä ohjaajasuuruudesta Mauritz Stilleristä. Samalla elokuva toimii johdatuksena Mauritz Stillerin klassiseen Ruotsissa tehtyyn Juhani Aho -tulkintaan *Juha* (1921), josta saadaan nauttia Kari Mäkirannan yhtyeen elävällä säestyksellä.

Kiinnostavia harvinaisuuksia ovat sittemmin Ruotsiin asettuneen Jon Lindströmin varhaisteokset *Yön sylissä* (1977) ja *Viimeinen kesä* (1984), joista edellinen on realistinen kuvaus Ruotsin-siirtolaisista ja jälkimmäinen symbolismilla ladattu Ahvenanmaalle sijoittuva draama. Tunnetuimpiin suomenruotsalaisiin elokuvantekijöihin kuuluvat Åke Lindman, jolta nähdään televisiolle tehty, osin dramatisoitu dokumentti Eugen Schaumanista *Viisi laukausta senaatissa* (1992), sekä Jörn Donner, jonka pitkän tuotannon huippuihin kuuluu Märta Tikkasen romaanin filmatisointi *Miestä ei voi raiskata* (1978). Niin ikään sarjassa nähdään runoilija Gösta Ågrenin ainoa pitkä näytelmäelokuva, 1930-luvun äärioikeistosta kertova *Lapualaisballadi* (1969).

Seuraavien sukupolvien keskeisiä ruotsinkielisiä elokuvantekijöitä ovat olleet Peter Lindholm, Klaus Härö ja Ulrika Bengts. Lindholmin sukupolvielokuva *Leijat Helsingin yllä* (2001) jatkaa hienojen kirjallisuusfilmatisointien sarjaa Kjell Westön romaanin pohjalta. Härön pitkä esikoiselokuva *Näkymätön Elina* (2003) on herkkä lapsikuvaus, joka nostaa pinnalle kysymyksen kielellisestä identiteetistä. Bengtsin jännittävässä psykologisessa draamassa *Oppipoika* (2013) keskushenkilö on puolestaan varhaisnuori poika, joka saapuu majakanvartijan oppiin sodan kynnyksellä.

Forsfararna (1949) ja *Tåg norrut* (1947) ovat muistutuksia siitä, kuinka tärkeitä pohjoismaiset markkina-alueet olivat suomalaisille elokuville studiokaudella. Edellinen on Teuvo Tulion ruotsinkielinen rinnakkaisversio *Hornankoski*-melodraamasta, jälkimmäinen Palle Hagmannin ohjaama rinnakkaisversio Roland af Hällströmin kohtalokkaasta junadraamasta *Pikajuna pohjoiseen*. *Tåg norrut* nähdään nyt tietävästi Suomen ensi-iltana.

Suomenruotsalaisen elokuva-sarjan ohella tänä vuonna nähdään myös pieni kooste Maija Karhin elokuvien parhaimmistoa – näyttelijä itse on mukana videotervehdyksen välityksellä. Roland af Hällströmin ohjaama *Suomalaistyttöjä Tukholmassa* (1952) tarjoaa varhaisen ja värikkään näkökulman Ruotsin-siirtolaisuuteen. Ritva Arvelon *Kultainen vasikka* (1961) ja Erik Blombergin *Kun on tunteet* (1954) taas edustavat terävinä Maria Jotuni -dramatisointeina kirjallisuussovitusten valiojoukkoa.

Varsinaisten festivaaliteemojen ohella muistellaan vuoden 1918 tapahtumia kolmen lyhytelokuvan koosteella. Tuoretta riippumatonta elokuvatuotantoa taas edustaa tänä vuonna turkulaisen Mies Mikkosen uutuusdokumentti *Sokeiden unet* (2018).

* * *

Lisätietoja

www.suomalaiselokuvanfestivaali.fi
www.facebook.com/SuomalaisenElokuvanFestivaali

Varsinais-Suomen elokuvakeskus
 050 381 8833, info@vselokuvakeskus.net

Festivaalijohtajat / Festivalledarna
 Kimmo Laine: kimmo.laine@oulu.fi, 0400 971 117
 Juri Nummelin: juri.nummelin@gmail.com, 040 5541630
 Hannu Salmi: hannu.salmi@utu.fi, 040 705 1196

* * *

OHJELMA / PROGRAMMET

Näytökset Logomossa (Köydenpunojankatu 14) Move 2 -salissa.
 Yksittäiset näytösliput 5 e, kaikkiin näytöksiin oikeuttava festivaalikortti 25 e.

TORSTAI / TORSDAG 12.4.2018

16.00 Ulrika Bengts: *Lärjungen / Oppipoika* (2013. 93 min)
 18.00 Jon Lindström: *Hemåt i natten / Yön sylissä* (1977. 90 min)
 20.00 Jon Lindström: *Sista leken / Viimeinen kesä* (1984. 97 min)
 22.00 Mies Mikkonen: *Sokeiden unet* (2018. 20 min, vapaa pääsy)

PERJANTAI / FREDAG 13.4.2018

12.00–13.30 Seminaari: Suomenruotsalainen elokuva ennen ja nyt
 14.00 Åke Lindman: *Fem skott i senaten / Viisi laukausta senaatissa* (1992. 86 min)
 16.00 Claes Olsson: *Häng dej pojkan! / Naru kaulaan, nulikka!* (1985. 42 min) & *En sparv i tranedans / Varpusen suudelma* (1992. 54 min)
 18.00 Claes Olsson: *Slaget om Näsilinna 1918 / Taistelu Näsilinnasta 1918* (2012. 70 min)
 20.00 Claes Olsson: *Akvaariorakkaus / Akvariekärlek* (1993. 99 min)
 22.00 Jörn Donner: *Män kan inte våldtas / Miestä ei voi raiskata* (1978. 98 min)

LAUANTAI / LÖRDAG 14.4.2018

11.00 Lyhytelokuvakooste 1918 (vapaa pääsy):

- Järjestyksen palauttaminen Suomessa suomalaisen valkoisen kaartin ja saksalaisten joukkojen avulla (T: BUFA Bild und Film Amt, 1918. 13 min)

- Reino Palmroth: Sama kaiku on askelten (1968. 24 min)

- Sini Järnström: Hilja, punaisen tyttö (2006. 12 min)

12.00 Gösta Ågren: Ballad / Lapualaisballadi (1969. 81 min)

14.00 Claes Olsson: Stiller, Garbo och jag / Stiller, Garbo ja minä (1988. 49 min)

16.00 Mauritz Stiller: Johan / Juha (1921. 83 min)

18.00 Claes Olsson: Underbara kvinnor vid vatten / Ihanat naiset rannalla (1998. 103 min)

20.00 Palle Hagmann: Tåg norrut (1947. 84 min)

22.00 Roland af Hällström: Suomalaistyttöjä Tukholmassa / Finska flickor i Stockholm (1952. 99 min)

SUNNUNTAI / SÖNDAG 15.4.2018

10.00 Klaus Härö: Näkymätön Elina / Elina – Som om jag inte fanns (2002. 75 min)

12.00 Erik Blomberg: Kun on tunteet / Kärlek i mars (1954. 78 min)

14.00 Ritva Arvelo: Kultainen vasikka / Den Gyllene kalven (1961. 90 min)

16.00 Peter Lindholm: Drakarna över Helsingfors / Leijat Helsingin yllä (2001. 91 min)

18.00 Teuvo Tulio: Forsfararna (1949. 99 min)

SEF-ILTAKLUBIT BAR Ö:SSÄ (Linnankatu 7, Turku)

Festivaalin iltaklubeilla tutkitaan kansakunnan muistia ja revitellään suomalaisten lyhytelokuvien ja livemusiikin voimin. Ohjelma alkaa molempina iltoina klo 19, vapaa pääsy.

Perjantaina 13.4.

- Kino Euphoria goes Suomalaisen Elokuvan Festivaalit (lyhytelokuvakooste yht. 78 min)

- Ohjaaja Hannaleena Haurun lyhytelokuvien retrospektiivi (kooste yht. 75 min)

- Dj Tapani Masculin

Lauantaina 14.4.

- Risto Jarva -seura esittää: Tervanpoltosta Rock'y VI:een – Itsenäisen Suomen lyhytelokuvia (kooste yht. 120 min) / Live-säestys: Lau Nau ja Topias Tiheäsalo

- Dj X-paroni